

Személyiségbe kódolt szorongás: a zenei személyiség és a zenészek szorongásának viszonyáról

Bandi Szabolcs

Kulcsszavak: szorongás, zenei személyiség, pszichológia

Absztrakt

Mind a pszichológia mind pedig a muzikológia területén elterjedt elképzelés, hogy a művészek – és esetünkben konkrétan a zenészek – az érzelmi világuk, viselkedésük és globális attitűdjük tekintetében is különböznek a társadalom más tagjaitól. Ez az egyedülálló és sajátos lelki beállítottság az emberi kultúra fejlődésének legkorábbi időszakától kezdve jelen volt: a zenész személyiségének különlegessége az őskortól kezdve napjainkig végigkíséri a kultúrtörténetet. Figyelembe véve a jelenség beágyazottságát az érdeklődő számára meglepő tapasztalatként jelenhet meg, hogy a pszichológiai szakirodalom a zenei személyiséggel kapcsolatban elenyészően kevés megállapítást tett. Az előadásunk célja ezen megfigyelések szisztematikus bemutatása és kiegészítése a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar Zeneművészeti Intézetében (PTE MK ZMI) folyó empirikus zenepszichológiai kutatásokkal. A vizsgálatok relevanciáját az adja, hogy a korábbi és aktuális kutatások egyaránt kimutatták, hogy a zenészek személyiségét – számos pozitív tulajdonság mellett – áthatóan jellemzi az érzelmi kiegyensúlyozatlanság (neuroticitás) és a befeléfordultság (introverzió) magas szintje. A klinikai pszichológia területéről jól ismert tény, hogy a fenti személyiségvonások konstellációja könnyen képezheti a szorongásos zavarok kialakulásának alapját, ami visszatérő probléma az előadóművészek körében. Az előadásban egyaránt kitérünk a zenei személyiség pozitív és negatív aspektusaira majd röviden felvázoljuk a lehetséges pedagógiai intervenciós lehetőségeket a zenészeket sújtó szorongás enyhítésére – a zenei képzés bármely szintjén is történjen a beavatkozás.

Szakirodalom

Vas Bence (2015, szerk.): *Zenepszichológia tankönyv*. PTE MK Zeneművészeti Intézet, Pécs.